

دیوانی عهده می

به شیک له شیعره کانی

مه جید به گی هه دایه تی

دیوانی عہدہ می

بہ شیک لہ شیعرہ کانی مہ جید بہ گی

ہہ دایہ تی

سرشناسه: هدایتی، مجید بگ، ۱۳۰۹ - ...
 عنوان قرارداد: دیوانی عده‌می / به‌شیک له شیعره کان مه‌جیدبه‌گی هه‌دایه‌تی
 مشخصات نشر: سندج: کانی، ۱۳۹۰
 مشخصات ظاهری: ۱۷۷ ص
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۲۱۲-۸-۸
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
 یادداشت: کردی
 موضوع: شعر کُردی -- قرن ۱۴.
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ - ۴ هـ ۴۸۳ الف ۳۲۵۷ PIR
 رده‌بندی دیوبی: ۹/۲۱ فا ۸
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۴۲۲۵۱

دیوانی عده‌می

دانه‌ر: مه‌جیدبه‌گی هه‌دایه‌تی
 چاپی: یه‌که‌م
 سالی چاپ: ۱۳۹۰ ی هه‌تاوی
 پیشه‌کی بز نووسین: که‌یهان عه‌زیزی
 تایپ: سالار ساعیدی
 دیزاینی ناوه‌وه و رووبه‌رگ: فه‌رشید شه‌ریفی
 تیراژ: ۲۰۰۰ دانه
 نرخ: ۲۵۰۰ تمه‌ن
 بلاوکار: سندج، کتاب‌سرای زانکو تلفن: ۰۸۷۱ - ۲۲۲۷۸۰۳

ناوهرۆك

- ۹..... ھەوارىك پېر جە ھىزى
- ۲۸ چەند خالى ئاوارتە، بەلام بە كورتى
- ۳۵..... خەيال
- ۳۶..... بۇ مامۇستاي بەرپىز ئەولخالەقى زاوەر
- ۳۷..... جوانى
- ۳۸..... يەك رۆ جە راوہ
- ۳۹..... ديسان بارى غەم
- ۴۰..... بە بۇنەو رۆ سىنزە بدەرىۆ
- ۴۱..... ئاماوہ وەھار
- ۴۳..... داخەو چۆلى ھەورامانى
- ۴۴..... ميلادى پىغەمبەر(ص)
- ۴۵..... پەى فەيسەلى كورپىم
- ۴۶..... جواوو فەيسەلى پەى تاتەيش
- ۴۷..... ميرزام نەمامى
- ۴۸..... زمسانوو سالىو ۷۰ ھەتاوى
- ۴۹..... موناجات
- ۵۱..... گەشت و سەيرانوو برپو جە خزما
- ۵۲..... پىرى
- ۵۳..... ئەمشەو خاوم دى
- ۵۴..... موناجات
- ۵۵..... مەجنوونى سانى ھەورامانى وئىم
- ۵۶..... دل ھەراسانم
- ۵۷..... وەرزی پايز
- ۵۹..... وەسىەت

- ۶۰..... ساقى
- ۶۱..... بى وارانى
- ۶۱..... ديوانه و شاهوى
- ۶۲..... ئاهم
- ۶۲..... چوون قەيسى سانى
- ۶۴..... كام قەسل وەشا؟
- ۶۴..... سەفەر پەي ھەورامانى
- ۶۹..... قىبىلەم فراقت
- ۷۰..... گولستانوو كولبە و ئەحزانى
- ۷۱..... ەزموو زيارەتى
- ۷۲..... ئاوى كەس نەزان
- ۷۳..... ھەوارى
- ۷۵..... دىسوزان ھاوار
- ۷۶..... سەيروو باخانى
- ۷۷..... قىبىلەم ھەياتەم
- ۷۸..... تاوسى مەس
- ۷۹..... كولبەي ئەحزان(۱)
- ۸۰..... زەمھەريرو ھەناسەي
- ۸۰..... يارەسوولەللا
- ۸۱..... شەمال ئەر ەرزەم جە لات مەقبوولە
- ۸۴..... موناجات (بەخاتروو ويٹ)
- ۸۶..... داخەو چۆلى ھەوارى
- ۸۸..... پىچيان وە ھەم
- ۸۸..... مەشىو تۆ تاكەي؟

- ۱۹..... شاعىر و ۋەھار
- ۹۰..... ئازىز ۋەھارەن بۆرپۆھ ۋەتەن
- ۹۱..... ئازىز ۋەھارەن
- ۹۲..... ھۆرزە
- ۹۲..... كۆن شەوق و زەوقت؟
- ۹۴..... بۆھەوارگەى دل بگىرە قەرار
- ۹۴..... قىبلەم دىئەنت
- ۹۵..... لىياسو غەمى
- ۹۶..... گەلا رېزانەن ۋەھارى لەھۆن
- ۹۶..... شادىم شىوئەنەن جە كۆى ئاۋىەر
- ۹۸..... جەھ ۋەدارى ئەسپى شەۋدېز
- ۹۸..... ھۆناۋەكەى چەم
- ۹۹..... غەمبارم ئىمشەو
- ۹۹..... نامەت چوون نەسىم
- ۱۰۰..... گەلا رېزمەن
- ۱۰۱..... ۋىت مەذەر جە لا
- ۱۰۲..... قىبلەم ئاخمەن
- ۱۰۳..... چەم
- ۱۰۵..... يەلدای تار
- ۱۰۶..... دل ۋە يادى حەق
- ۱۰۷..... ۋەشەن جوانى ۋەبى ئازار بۆ
- ۱۰۷..... عومرى دووبارە تايىسە كى دىيەن
- ۱۰۸..... ۋەھارم پايز
- ۱۰۸..... زەھرى ھەلاھەل

- ۱۰۹..... مہوجی گئیجی ہہرس
- ۱۰۹..... یاوہ فلسٹین کہوتہن ئہو خہتہر
- ۱۱۱..... یاخوڈا شہمالی
- ۱۱۲..... ئامان سہڈ ئامان پوئہی جوانم
- ۱۱۴..... ئہی ووتہن
- ۱۱۵..... یاران پایزہن
- ۱۱۵..... کی تہر پیسہو من
- ۱۱۵..... وہارہن ئازیز
- ۱۱۶..... وہار ئاماوہ
- ۱۱۷..... شاذیم رہم کہردہن
- ۱۱۷..... شنوی سہحہرخیز
- ۱۱۹..... وہلاو کی بہروو
- ۱۲۰..... کی تہرہن چوون من
- ۱۲۰..... موناجات
- ۱۲۱..... دہروون پہرخارہن
- ۱۲۱..... جہ لاتا بو شیوہی شیویام
- ۱۲۱..... یارہبی ہہرکس
- ۱۲۲..... بہ نیلہام لہسہر شیعی ماموستا مہولہوی تاوگوژی
- ۱۲۲..... یہ وہفا نییہن
- ۱۲۳..... ہہلہبجہ
- ۱۲۴..... یاران زیندائم
- ۱۲۴..... دووریت ہہرساتی کوسی کہوتہمہن
- ۱۲۵..... ئارہزوو
- ۱۲۵..... تاسہ

- ۱۳۶..... شەمال دەخيلەن
- ۱۳۲..... كۆلبەى ئەحزان(۲)
- ۱۳۲..... مەولووڭ
- ۱۳۳..... بەى تۆ قامەتم بىيەن بە كەمان
- ۱۳۴..... گرفتارى وىم
- ۱۳۵..... دل نە قەفەسەن
- ۱۳۶..... بۆ خاتوو عاسماى خىزانى نووسيوھتەوھ
- ۱۳۷..... ۋەسىيەت
- ۱۳۹..... مەجلىسو ژەنا
- ۱۳۹..... جواوى مەولەوى
- ۱۴۰..... خيال پەشىۋەن
- ۱۴۲..... رۆلەى نازارم
- ۱۴۳..... ۋەسلش كەرد فەسل
- ۱۴۵..... بەى شاعىرى كوردبەرۋەر كاك يۇسۇف رەسوول ئابادى
- ۱۴۶..... سىياسنامە

هەر کەس کار کەرۆ دام روو سوورا دلی عامینه نامش مه شههورا
 هزرزه کار کهره بانه بی سهربار بهی لوقمی نان نهی شهرمه سار
 جه ده سوکاری رای فهارار نیین هەر کەس عاقل بو کار هیچ عار نیین
 هه مووی ئەم وتانه نیشانهی بهرپر سیاریه تی شاعیرن، نیشانهی نهو هیه لالو
 مه جید که سیکه که مه تر خه م نییه. که سیکه بهرده وام له بیری سهر به رزی گهل
 و نیشمانه، له بیری نهو هیه تا کو مه لگا که ی له دوختیکی پیتشکه و توودا بژیت،
 خاوین و بیتگهر د، خاوین له ههر چه شنه ناله باریه ک.

چهند خالی ئاوارته، به لام به کورتی

۱) فۆرمی ئەم هۆنراوانه لهم دیوانه دا وه ک زۆربهی شیعری هه ورامی ده
 هه جابین، واته، ههر ميسره عيک له دوو پینج هه جابى پیکه اتوو ه. دارشتی
 شیعری ده بر گه یی بوته هۆ تا کوو شیعری شاعیران له درێژه ی میژوودا زۆر
 تیکه ل و پیکه ل بییت و بهر هه می شاعیریک به ناوی شاعیر یان چه ند
 شاعیرى تره وه تو مار بکریت. ههروه ها نهو دارشته یارمه تی شاعیرانی داوه تا کوو
 بتوانن شیعری شاعیریکى تر زۆر به ناسانی له شیعره کانی خۆیان تیهه لکیش
 بکه ن. که چی ئەم قالبه شیعریه بهر گر بووه له وه ی که ره خنه گران بتوانن به
 پاشکاو ی و به متمانه وه له ریگه ی تاییه تمه ندی شیعره وه شیوازی شاعیریک یان
 ههر هیچ نه ی شیوازی قوناغیک له میژووی شیعری کوردیدا دیاری بکه ن. له
 بهر نه وه ی ده بیین شیعری شاعیرانی هه ورامی زۆر له یه ک نزیك و هاو ته ری ن.
 بابه ته کانی ش له شیعره کاندا به زۆری دووپات و چه ند پاته ده بیته وه و ته نانه ت
 ده سه وازه و ميسره عيش ده گریته وه. وشه و جاروبار ده سه وازه، وه ک خو ی
 به ی نالوو گو ر زۆر راحت له نیوان شاعیراندا ها توو چوو ده کا. نه مه ش له

پرووی وشه وه شیعری هه ورامی زۆر هه ژار کردوه. شیعری لالۆ مه جیدیش لهم خهسارانه نهیتوانیه خۆی پاریزی و جاروبار زۆر له شیعری شاعیرانی تر کاریگهری وهرده گری. به تایهت کاریگهری مهولهوی له پرووی وشه وه نه شتوازه وه، له سهر شاعیری نهم دیوانه دیار و بهرفراوانه. له بهرتهوهی دیوان مهولهوی یار و یاهووری روزانهی بووه. بۆ نمونه نهم بهیتانهی خواره وه بکه که له راستیدا ههر کامیان جیا جیان و نیمه لیره دا کومان کردونه ته وه. کاریگهری مهولهوی به بی وتن روونه.

دهس وه پیا له وه چه م وه نیگه وه	جار جار وه پرووی ناز مدیا وه لاه
نیه هه فله ک شاننا مۆرهی نهرد	نیمه و نازارا جه هه م جیا کهرد
به سۆزی ناهم دل بییهن قه قهس	ههر وه زۆر مه ندهن رای نامای نه فهس
یاخوا سه بووری باوهری وه دل	بولبول شاد کهری به دیداری گول
گه سهی مار خاسه ن نه کوو دووری تۆ	ههر رۆ پهری من زامیوتهر جه نۆ

... و

لهو بهیتانهی سه ره وه به راشکاوی کاریگهری مهولهوی نه ته نیا دیاره، ته نانهت دهسته واژه و میسه ره عی مهوله ویش راسته و خۆ به بی ده ستکاری دینیه ته وه، یان ته نیا نه ختی نالو گۆری پیده کا. نه لبهت شاعیر خۆی جاروبار لهو کاره ناگایه و ناماژه ی پیده کا و ده کری وه ک ته زمین چاوی لیکه یه ن. ههر به و جو ره ی شیعری شاعیرانی تری ته زمین کردوون. جاروباریش به له و نیکی سرووشتی ره نکه به ره می مهولهوی یان کاریگهری مهولهوی له شیعره کانیدا خۆی نیشان دای. له وانه شه خۆی له بیری چوو بیته وه کام دهسته واژه یان ته عبیر هی شاعیر یکی تره. خۆ نهمهش تاک و ته را ده کری ناسایی و سرووشتی بیت.

۲) ههر به و جو ره ی که پیشتر گوترا کیشی نهم هۆنراوانه ده بر گه یه. شاعیر هه ندی جار بۆ پر کردنی کیشه که ی دهست بۆ هه ندی نیختیاری شاعیری

دہبات. بڑ نمونہ وشہ گہلی وہ کوو: گیان، خوا، برا، چنی و... جاروبار بہ
 یہ کہ ہیجا و جاروباریش لہ بہر کیشی شیعرہ کہ بہ دوو ہیجا دہیان گریت.
 زور کہ ہمیش وشہی سی ہیجایی کراوہ بہ دوو ہیجا. ہر وہا بڑ نہ وہی
 موسیقای شیعرہ کہ لہ بار بیت وا باشترہ دہ بر گہی ہر میسرہ عیک بگریتہ
 دووینچ ہیجایی، بہ لام شاعیری نہم ہونراوانہ لہ چہند شوینی نہو یاسایہ
 دہشکینیت و موسیقای شیعرہ کہ دہ شویت. یان جاروباریش و ہزنہ کہ دہ
 ہیجا کہی تہواو نیہ.

۳) ہندی جار قافیہ لہم ہونراوانہ دا کیشہی ہدیہ. بڑ نمونہ پیتی «د»
 لہ گہل پیتی «ت» کراون بہ قافیہ، ہر چہند لہ ریسی شنہ فتنہ وہ دہتوان
 موسیقاکہ پیک بینن؛ بہ لام لہ رووی نقیسارہ وہ نابن بہ قافیہ، چوون پیتی
 رہویان جیاوازہ. یان بڑ نمونہ گرفتی قافیہی نہم بہیتانہی خوارہ وہ تہماشا
 بکہ:

گانگلی جہ دہس چہرخی دنیای دوون جن کہس یار نیہن بی تان و بی پون
 یان:

غہبار و مدلول دہروون پہر مہلال کہوتہنا دلی پہہزارہ و خیال
 یان:

یارب بہزہیت بی، بہ لالہ لالہم مہدیہ پہی کولی و پہی توشہی ہالیم

...

۴) لہ سہردہ میکدا بہرین کاک تہوفیق نیستوار شیعریکی بہم سہردیہی
 خوارہ وہ نووسیوہ و بڑ شاعیری ہاورپی خزی خوالیخوشبوو لالو حمہلاو

مورادی که هه‌ردووکیان خه‌لکی گوندی هانه‌گه‌رملن، هه‌ناردوو ه.

شه‌وهی وه‌لینه وه‌شقی وارابزۆ زه‌مینی ته‌ژنه‌ش ئاوی دارابزۆ

...

پاشان لالۆ حه‌مه‌لاو به‌ شیعریکی پاراو ولامی ده‌داته‌وه. ئه‌و شیعرانه زۆر ده‌نگ ده‌ده‌نه‌وه. ئیتر چه‌ندین که‌س له‌و ریمه، شیعره ده‌لینه‌وه و لاسایی نه‌و شیعرانه ده‌که‌نه‌وه. بۆ وینه‌ کاک مۆمن یه‌زدانبه‌خشیش به‌و جووره شیعریکی جوانی داناوه. لالۆ مه‌جیدی خۆمانیش له‌و شیعرانه خۆشی هاتوو و ئه‌میش ویستوو یه‌تی به‌و جووره شیعریک بنووسیت. که‌وابوو ئه‌م شیعره‌ی به‌م چه‌شنه داناوه :

په‌رساشا چه‌نم کام فه‌سل وه‌شا	وه‌شی نا فه‌سله‌ی کام رۆشا گه‌شا؟
ئاوه‌خته وه‌شا نه‌ر وه‌هاران بزۆ	گاهێ وه‌ره‌تاو گاهێ واران بزۆ...
ته‌نیا ئیتاعه‌و خوای ویت که‌ری	نه‌بۆ وه‌ره‌ته‌نه‌ به‌رگی تۆ که‌ری
سووره‌زه‌رینی دوورۆ دیاره بزۆ	به‌ وینه‌ی نازار له‌نجه‌ و لاره بزۆ
شه‌وقوو گولالا سه‌وزه و گیواوی	واران تیکه‌ل بزۆ چن وه‌ره‌تاوی...
ته‌ماشای به‌هه‌شت هه‌ورامان که‌ری	له‌زه‌توو دنیای ئاوه‌خته به‌ری

٥) ئه‌م هۆنراوانه له‌ هه‌ناوی ئه‌م دیوانه خنجیلانه‌دا بری‌جار زۆر له‌ بارن و زۆر باش دینه سه‌رزار، له‌به‌ر نه‌وه‌ی خاوه‌نی زمانیکی خۆرسک و سرووشتین. وه‌ک شیعرێ «کولبه‌ی نه‌حزان». جار‌جاریش هه‌ندی لیک‌دراو و هه‌ندی ویک‌چوون هه‌ن که‌ تایه‌تن به‌ شاعیر و تاکوو ئیستا که‌س نه‌یدر کاندوون. به‌لام به‌داخه‌وه زۆر که‌م و تاک و ته‌ران.

شه‌وه‌ی وه‌لینه وه‌شقی وارابزۆ چوون فواره‌ی پووش ئایر وه‌ردان لیم

«فوارہی پوش» تہ عیبریکی جوانہ، ہرچہند لہ شیعرہ کہدا پیموایہ جوان جی نہ کہوتوہ، لہوانہیہ نہ گہر و گترا با «من فوارہی پوش» بہ جیتیر و ہونہ ریتیر دہ بوو. یان:

زنجی توپ تلا خہزانہی (کہی) دم دہمی شہ کہر ریز چون جامی مہی دم

«زنجی توپ تلا» ویکچوونیکہ رہنگ و بۆنی نہ زموونی شاعیری پیوہ دیارہ و لہ چہند شوینیکی تر ہہمتہر دہ بیتہوہ. زنجی یار بہ توپی تلا تہ شبیہ کراوہ.
 (۶) لالۆ مہجید زۆری نہ خویندوہ، بۆ کہسیکی واش چاوہ پروان ناکری ہہندی وشہی ناکوردی بہ کار بیات، زیاتر چاوہ پروان دہ کری زمانیکی رہسہن و خۆمالی لیوہ شیتہوہ. بہ لام بہ ہۆی ہاودہمی لہ گہل مامۆستایان نایینی و خویندہنوہی قورٹانی پیرۆز تاک و تہرا ہہندی وشہی زہقی عہرہی و جاروبار فارسی دہ بیندین. ئەو وشانہ بری جار دیمہ نیککی تر دہ بہ خشنہ شیعرہ کہ و بری جاریش ہیچ یار مہ تیبہ کی شیعرہ کہ نادہن و زیاتر لہ رووی پیداویستی شیعیرہوہ بہ کار ہاتون.

(۷) لالۆ مہجید پایوکی زۆر قہدرزان و ئەمہنگاسہ، چاکہی کہسی قہد لہ بیر نہ کردوہ. لہ بہرہمہ کانیدا باسی چاکہی زۆر کہسی کردوہ. بۆ زۆر کہس نامہی شیعی نووسیوہ و بہ زمان شیرین سپاسی کردوون، جار جاریش ئەوان بہ شیعیر و لامیان داوہتہوہ و سپاسیان کردوہ. بہ لام ئەو شیعیر و ئەو و لامانہ جگہ لہ یەک و دوو نمونہ نہ بیت لہم دیوانہدا و لہم چاہدا نہ ہاتون، ئەگینا بارستایی ئەم دیوانہ زۆر لہمہ زیاتر دہ بوو. یەکیک لہ ئەمہ گناسیہ کانی ئەوہیہ زۆر قہدرزانی ہاوسہرہ کہی دادہ عاسمایہ و زۆر سپاسی دہ کا؛ لہ بہر ئەوہی سالیہای سالیہ خہمخار و پەرہستاری لیدکا و زۆر میہرہ بانانہ نازی دہ کیشی:

بانووی میہرہ بان نەسل و نەسب پاک دەر وون وە نیشی زامی من چاک چاک

ئینه چن سألین جه وروو من کیشی یاخوا نه نالی جه ده سوو ئیشی
 جه جه وروو جه فای ده رده که ی کارم توئی شه ریکی شه وان یی دارم
 هه ر من نالائی تو ناخت کیشا ئیش ئیشوو من بی جه ورش تو کیشا

یان نهو شیعره ی که بو کۆچی شاعیری خوشه ویست و ریزدار،
 خوالیخوشوو مامۆستا یوسف ره سوول نابادی نووسیوه و به مامۆستاو نه دیب و
 زمان زان و خه محقری خه لک و نیشتمان ناوی لیده بات.

ره ننگه نهو هه موو سپاس و میهره بانیه له شیعره کانیدا بو سرووشتی گوندی
 داریان بگه رپته وه. له بهر نه وه ی جوغرافیای گوندی داریان به جو ریکه زور
 سهخت و زه ردوماه و هه له موته، بۆیه کووچه و کۆلانه کانی له بهر سهختی
 مه حاله که گه لیک بهر ته سک و ته ننگه لان، ئیتر مالکان و خه لک زور له یه ک
 نزیکن و ده بی شان به شانی یه ک له که ناری یه کتردا هه ر روژ تیه رن و
 که سیش ناتوانی به بی سه لاموعه له یک و «سه واخهیر» و هه ر هه یج نه بی بزه یه ک،
 له ته نشتی نهو یتردا تیه رپت. ئەم دیارده یه ش ره ننگه کاری کردیته سه ر
 هه لسوو که وت و ناکاری خه لکی گوندی داریان به گشتی و به تاییه ت له سه ر
 شیعر و به ره مه می لالو مه جید، که ته ژین له میهره بانی و نه مه گناسی. زۆر به ی
 خه لکی ره زاسووکی داریان به بیژی شیرین و روو خوشی و میوانداری
 به ناویانگن، من پیم وایه هو کاری ئەم خووخده یه به شیکی بو بیجمی جوغرافیای
 گوندی میژوو بی داریان ده گه رپته وه. ئەلبه ت ئەم تاییه تمه نیدیانه ته نیا بو داریان
 نین؛ به لکوو، زۆر به ی گونده جوانه کانی هه ورامان خاوه نی ئەم ناوازانه ن. به لام
 داریان به راستی زه مینی که می هه یه و بیجمه که ی زور چر و بهر ته سک و له م
 یواره دا غوونه یه.

۸) بو ناماده کردنی ئەم دیوانه، زور کهس زه هه تیان کیشاوه. بنه ماله ی
 به ریزیان و کوره کانی زور به وریایه وه بو ئەم کاره قۆلیان هه لمالی و پیاوانه
 جوولانه وه، من خووم زور سپاسیان ده کم. به لام، که سی زور بی وچان و
 ماندوو نه ناسانه هه ولی داوه و نه زیه تی کیشاوه و شیعره کانی نووسیوه ته وه و ئەم

بیروکەیی خستوتە بەردەست، کاک «نەحسەن رەشیدی» بوو کە شایانی سپاس و پێزانینە. هیوادارم سەرکەوتوو بیت و منیش بە تۆبەیی خۆم سپاسی دەکەم، و هەرەها سپاسی کاک شیروان قادری دەکەم کە لەم کارەدا زەحمەتی زۆری کێشاوە.

۹) بە گشتی لالز مەجید لە هۆنراوەکانیدا باسی خۆی دەکا، باسی یار و نازار و مەینەت و حەسرەت دەکا، باسی وەتەن و نیشتمان و سرووشت و جوانیەکانی سرووشت دەکا. هەمووی ئەمانەش بابەتگەلی مرۆڤین، چون شیعەر هۆنەرە و هۆنەریش جیا لە مرۆڤ نییە. شیعەر بەرھەمی خەیاڵ و خەیاڵکردە نە تەوھوم و وراوە. (ئەلبەت وراوە لە رەخنەیی رەوانکاوانەدا نیست باسیکی تاییەتە و بە جیددی دەکرێ ناوری لیبدریتەوہ. بەلام ئەو مەبەستی نێمە نییە و لێرەش ناکرێ باسی لێوہ بکەین.) بە گشتی تەوھوم تەنیا ناقاریکی نەگۆر و تەنگی بۆ جوولان ھەبە، کەچی، خەیاڵ بێ سنوور و ھەراوە و زۆر شت لە خۆیدا جی دەکاتەوہ.

کەبھان عەزیزی

سەرماوەزی ۱۳۸۹ی ھەتاوی - پاوہ

وهختن بوو قه قهس كهس نه زانز پيم
 نينه چند وهختن پام نه پابه ندهن
 تاقت شي جه لام هوشم نه مه ندهن
 تاقت نه مه ندهن هر تاقت تاقتمه
 وههاري عومرم ناما زوو ويهرد
 شهو و رز دایم شيوه نهن كارم
 وهختي پيرييهن جوانيم لوا
 عومرم گوزهر كهرد چون چاپك چه پهر
 نيسه نه گهر دش چه رخه كه ي گهر دوون
 عهده مي دنيا كه ي قينش جه تزن؟

جه گرد مه جیسی هالی بییهن جیم
 رای نه جات بریان دوکتور نه مه ندهن
 سهبر و هوسه له ناخو تا چه ندهن؟
 یاره ب باروو تزن چوون خه لاتمه
 سه رته لی شادیم نانا بییهن زهره
 یاره بی مهر ویت بهی به هاوارم
 فه سلی وههاریم بییهن به ناوا
 شادیم شیویا بییهن وه چه مهر
 نه لفي قامه تم بییهن چه مه ی نرون
 چه رخ و گرد كه سی مه بو سه رن گون

له م پارچه شيعره دا عهده مي گلايه و گازنده له دولبهري ده كا و له به يانيناندا
 به ناهي سه حه ري ده پاريتوه كه شهراره ي شهره له مالي كه وي كه له عيلمی
 نه ده بدا «واسو وخت» ی بی ده تین.

دل نه قه قه سهن

دل نه قه قه سهن دل نه قه قه سهن
 به سوزی ناهم دل بییهن قه قه سهس
 جه ستم بی زوخال سۆتم بی به گهره
 جهفا و جهور تاكه ی عهزام وه سهن
 (هر وه زور مه ندهن رای نامای نه فهس)^۲
 گهردی سۆته كه م نانا شه مال بهرد

۱. چاپك چه پهر: چاپار- شهو نامه پرسانه ی كه له دیزره مانه وه هه وانی یا نامه كانی
 ده رباریان نه گه یانده شار یا ن ولاتیکی تر.
 ۲. نه م دیزه هی مه وله و بییه.

زام هر زامی تون چی دهوات نه‌کهرد
 نه‌سلن ره‌چی خیر چه‌نیم مه‌کهری
 لهره‌ی نیمه‌شه‌و قرچه‌ی جگهرم
 گزنه‌ی یانه‌ت شهراره‌ی شهره‌ر
 چینه‌ی زیاته‌ر مه‌ده‌یم دهر‌دیسهر
 نیتسر نه‌کهری مه‌ردوم نازاری
 نیتر جه‌فا و جه‌ور کافیه‌ن کافی
 نهر تو ده‌وایش ده‌ی دوکتور چکاره‌ن؟

عالمه‌م په‌م زاره‌ن تو ره‌جت نه‌کهرد
 هر په‌تروک بینو تو تازه‌ش کهری
 مه‌سپاروت به‌ ده‌س ناهی سه‌حهرم
 کاری به‌یو پیت به‌ دوعای سه‌حهر
 ناوه‌خت جه‌ ناهم مزانی خه‌به‌ر
 جه‌ وهرمی غه‌فله‌ت یاوی بی‌داری
 وارو نه‌ دل‌ت زه‌رپو نینساقی
 عه‌ده‌می وه‌ تیر تو گرفتاره‌ن

بو خاتوو عاسمای خیزانی نووسیوه‌ته‌وه

دهرورن وه‌ نیشی زامی من چاک چاک
 یاخودا نه‌نالی جه‌ ده‌ستو نیشی
 وه‌ختوو دادره‌سی خودا ویش قازی بز
 کس نه‌ویه‌ن چون تو مهر بانووی نه‌یووب
 تونی شهریکی شه‌وان بی‌داریم
 نیش نیشوو من بی‌ جه‌ورش تو کیشا
 په‌ی ره‌زاو خودای دنیاش بی‌زیا
 نایی عه‌لی قوتبو مه‌داری
 تیکه‌تیکه‌ش کهرد په‌ی گه‌دا و گودای
 کهرامه‌ت زاهیر بورا وینه‌ی تیغ

بانووی میهره‌بان نه‌سل و نه‌سه‌ب پاک
 نینه‌ چند سالتین جه‌ورو من کیشی
 رازیه‌نا جه‌ تو خودا لیت رازی بز
 رازی بز جه‌ تو سه‌تاره‌له‌یووب
 جه‌ جه‌ور و جه‌فای دهرده‌کهی کاریم
 ههرمن نالان تو ناخت کیشا
 حه‌ننه‌ر مه‌کهری بابه‌ت نازیزا
 مه‌شه‌هوره‌ن بابات نازیز نجاری
 کونه‌کesh کهردش به‌ خامی نه‌ویای
 مهرحومو تاته‌یت مه‌شه‌هور حاجی شیخ

مه جلسو ژهنا

مه جلیسم بییهن به پیره ژهني	جه به دی تالم وارا ته وهني
هیچو نمازا جه په شته و پهردهی	جهمی با دهورم پهی قسه کهردهی
گرد کهس گه ره کشا ویش گنژ وه لئی	هیچ کهس پهی کهسی مه که رۆ به لئی
پسه مه نموری پهی سهرشوماری	گنانه ناوایی جه سهر تاواری
هیچ گۆشا نیا راسی خه بهری	کهس پاک نمازا جه وار تا سهری
یۆشا بۆ حاکم یۆشا بۆ نازر	قسی سه دسالهی کهرا به حازر
نیا دلشانه ره حم و عنایهت	کهرا مه حکمه می وهل جه جه نایهت
فهوړه ن مه حکمه می غیابش کهرا	به بی مؤنسیفه ته حقیق مه کهرا
یاره ب مه گهر ویت بهش ره چی کهری	مه تافوو بلوو پهی یا گیتو تهری

جواوی مه ولهوی

سفیدکاریش کهرد تا وهر موغاران ^۱	(به ناباشی جورج به رزه دیاران
له بهرانبهری نهم شيعره می مه وله ویدا عهده می نهم شيعره می وتووه که گوايه	وشکه سالی بووه و نیستا کۆتایی هاتووه:
سفیدکاریش کهرد بوله نندی و پهستی	به ناباشی جورج قه لاکه می ههستی
ماچی یه که قالب شیشه می بی گهردهن	تاقچه و موغاران زهر کاری کهردهن
چون گۆشواری گۆش نازیز بی گهردهن	وهرزهردان تا سهر بلوور به نند کهردهن

۱. له م شيعره شدا شاعر به جوړيکي تر باسی خوی دمکا و، له مالد به ناچار می دانیشتووه و ژنان به دهوریدا کۆ دهبينه وه و باس و خواسیان گهرم دمی.

سه‌د شوکر پهری حه‌زهرتی باری مه‌ردم ته‌رسایی بز پئسه پاری

خیال په‌شیومن

خه‌یلین مه‌پیویه‌ی ناوات واسه‌که‌م
 بلئسه‌ی ده‌روون به‌رزه‌ن جه‌ کاوان
 سئونه‌که‌ی وه‌ش ره‌نگ زریواره‌که‌م
 به‌قه‌که‌ی ده‌نگ وه‌ش نه‌سه‌ر یاله‌که‌م
 عه‌تری نه‌شه‌دیژی ناویه‌ره‌که‌م
 دل وه‌شی دل‌هی کۆی زوخاله‌که‌م
 گزشت وه‌ سرره‌ی نوور و ناسیلان
 چوورزه‌ی چیری وه‌رو لانسه‌ره‌که‌م
 سووره‌هه‌راله‌ی پای وه‌رواوه‌که‌م
 جه‌و وه‌خته‌ جه‌ خاو بالات خیزیان
 به‌رزه‌نگ جه‌ لات ویش قه‌رزار زانز
 چنور چوون زولفت به‌ زه‌ردی ماوه
 به‌ره‌زای به‌رزان که‌ی چوون زولفته‌ن
 عه‌ره‌ر جه‌ باخان خه‌جالت باره‌ن
 زولفت ناویزه‌ن وه‌ رووی گوناو مه‌م
 شۆبۆی شیویای به‌ شنه‌ی شه‌مال
 ناواره‌ی کویله‌ و نه‌لکمیته‌که‌م
 وه‌روا و وه‌ره‌که‌ی کۆسالانه‌که‌م

په‌ی تو به‌رز بیه‌ن دووی هه‌ناسه‌که‌م
 جه‌ عه‌جه‌ب ناهم وه‌لات نه‌یاوان
 که‌له‌که‌ی مل‌به‌رز سه‌ر دیاره‌که‌م
 نه‌ققاشی قودره‌ت خه‌ت و خاله‌که‌م
 په‌روه‌رده‌ی شاهۆ وه‌رکه‌مه‌ره‌که‌م
 خیالت سه‌به‌ته‌ن نه‌ خیاله‌که‌م
 خیالت هۆشم به‌رده‌ن وه‌ تالان
 جاسووزی گولان نه‌و وه‌هاره‌که‌م
 بوئبول جه‌ داخه‌ت دل که‌واوه‌که‌م
 وه‌رکه‌مه‌ر جه‌ کز بۆی ویش بیزیان
 خه‌جالت گپۆش ویش به‌ گول زانز
 شه‌مال مشانۆش جه‌ هه‌ردوو لاوه
 ناد ناویش وه‌روا و ئید خۆی کولمه‌ن
 چوون که‌ بالاو تو وه‌نه‌ش دیاره‌ن
 شاباز شه‌رمه‌نده‌ن چه‌مه‌ت دی وه‌ چه‌م
 ساحیب خه‌زانه‌ی په‌ر نه‌قل و که‌مال
 هه‌روا مان پریای دل غه‌مینه‌که‌م
 ته‌ریده‌ی فه‌ردی خیالانه‌که‌م

به قوربان شه مال شنه‌ی سه‌دته‌رزت
قوربان گونزاري نه‌و وه‌هارانت
هه‌تا قيامت چه‌نيت شه‌رتمه‌ن
سه‌ر قوله‌ی به‌رزت جه‌ دنيا قاتنه‌ن
شنه‌ی نه‌سيمت نه‌حياي ره‌ميمه‌ن
نووکو قه‌له‌ميم جياي خه‌باتنه‌ن
سه‌ر قه‌بوول که‌ري گيام فیداته‌ن
ناشوق و تونان دل نه‌ هيواته‌ن
نه‌رچي نه‌هنا قوربان لايه‌ق
من هه‌ر به‌ قوربان به‌رزي وه‌ته‌م
گونزاله‌ی شاهز ره‌نگي کالاتنه‌ن
چی حالچه‌نه‌ هه‌ر که‌رز خه‌بات

سه‌ی وه‌ته‌ن قوربان سه‌ر قوله‌ی به‌رزت
قوربان وه‌رواي لانسه‌رانت
سه‌ی وه‌ته‌ن نامت ده‌وای ده‌ردمه‌ن
سه‌ی وه‌ته‌ن ناوت مایه‌ی حيايه‌ن
وه‌شيت به‌هه‌شوق رووي سه‌رزه‌مينه‌ن
هيووا و ناوتم به‌رزي وه‌لانه‌ن
په‌نج و زه‌جه‌تم په‌ري نه‌جانه‌ن
غافل نه‌هنا سه‌ر نه‌ سه‌وداته‌ن
سه‌رتا با وچوو نينه‌ن سه‌قايق
سه‌ر جيا که‌را سه‌رم جه‌ ته‌م
هه‌رالنه‌ به‌رم به‌رزي نالاتنه‌ن
عه‌ده‌می تا هه‌ن نه‌ رووي سه‌رسيات